

Gestió Cultural

2015/2016

Codi: 100031

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Edgar Iglesias Vidal

Correu electrònic: Edgar.Iglesias@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

- Conèixer i aproximar-se a la realitat de la gestió cultural a Catalunya.
- Construir una visió de la gestió cultural com a instrument per a la transformació i cohesió social.
- Adquirir coneixements pel disseny, implementació i avaluació d'un projecte en l'àmbit de la gestió cultural.
- Incorporar i aplicar des d'una visió crítica i reflexiva elements relacionats amb la gestió cultural en un context de complexitat.

Competències

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Dissenyar, produir, difondre i comercialitzar un producte cultural.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Interpretar la diversitat social i cultural.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la política cultural d'institucions catalanes i espanyoles.
2. Avaluat críticament experiències, materials i propostes.
3. Avaluat els models de producció cultural dels països de la UE
4. Dissenyar estratègies de gestió cultural de caràcter local
5. Examinar els models de polítiques culturals que s'han produït en la història.
6. Formular iniciatives de producció cultural en l'àmbit editorial, del patrimoni, etc.
7. Programar accions culturals sostenibles.
8. Resumir característiques d'un text escrit en funció dels propòsits comunicatius.
9. Valorar els avantatges i els inconvenients de la globalització per a la gestió cultural.

Continguts

PRESENTACIÓ

Aquesta matèria parteix del convenciment que la gestió cultural és un instrument idoni i privilegiat per a la transformació i cohesió social a la nostra societat. Els seus continguts giren entorn a aquest principi i el professor d'aquesta matèria desenvolupa la seva acció professional fora l'UAB, en contextos de diversitat i des de la gestió de projectes de naturalesa sociocultural i educativa. Les sessions es desenvolupen en tot moment combinant aspectes bàsics de naturalesa teòrica amb experiències i projectes reals i de base aplicada. D'aquesta forma, els processos d'aprenentatge es realitzen en paral·lel i combinant processos inductius i deductius. Tanmateix i al llarg de les sessions, es té previst convidar a professionals de la gestió cultural per tal d'aprofundir o ampliar els continguts de la matèria.

TEMARI

BLOC 1: Contextualització de la gestió cultural en un context de complexitat

1. Contextualització de la gestió cultural:
  - 1.1. *Origen i actualitat.*
  - 1.2. *Àmbits d'actuació*
2. Aproximació a l'organització.
3. Aproximació a la gestió
4. La gestió cultural a un context multicultural.
5. La gestió cultural al servei de la transformació social.

BLOC 2: La planificació com a element clau i transversal en la gestió cultural

- 2.1. Aproximació a la planificació: definicions, justificació, naturalesa i principis.
- 2.2. Desenvolupament de la planificació: tipus, funcions i nivells.
- 2.3. Aprofundiment en la planificació: dificultats i propostes.

BLOC 3: Algunes variables pel diagnòstic de les organitzacions en el marc de la gestió cultural

- 3.1. La finalitat de l'organització
- 3.2. Dinàmica territorial i sectorial
- 3.3. Enquadrament en el context d'altres polítiques
- 3.4. Factors tècnics, demogràfics, infraestructurals, jurídics i econòmics
- 3.5. L'estructura organitzativa i les funcions i treball en equip
- 3.6. La cultura organitzativa i les ideologies de l'organització
- 3.7. La comunicació amb el territori: visió comunitària i coordinació

BLOC 4: El disseny, implementació i avaluació d'accions socioculturals en el marc de la gestió cultural

- 4.1. La missió
- 4.2. El Pla estratègic, el programa i el projecte

4.3. Aproximació al disseny d'un projecte en la gestió cultural

4.3.1. El projecte com a element per a la consolidació professional de la gestió cultural

4.3.2. Consideracions inicials, objectius, estratègies, activitats i indicadors

4.4. Anàlisi de necessitats, definició, nivells, justificació, dimensions i destinataris de l'avaluació

4.5. Tipus, fases, mètodes, criteris i instruments per l'avaluació d'un projecte en l'àmbit de la gestió cultural

BLOC 5: Els sistemes de control de qualitat

5.1. Control: definició, funcions, tipus, fases i requisits

5.2. Alguns instruments pel control de la qualitat

Metodologia

La metodologia combina els següents elements i espais:

- Espais de classe magistral
- Activitats pràctiques dirigides
- Espais de treball supervisats per a la realització del treball en grup
- Intervencions de professionals de la gestió cultural

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades (suport treball en equip, tutories)	50	2	2, 4, 6, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes (estudi, lectura i preapració dels treballs)	25	1	2, 4, 7, 8

Avaluació

El sistema d'avaluació es realitzarà a partir d'un treball individual i un treball en grup.

Com a requisit indispensable per superar l'assignatura, cal haver realitzat i aprovat ambdues parts, amb una nota numèrica mínima de 5.

Treball individual

Correspon al bloc 1 del temari.

Durant el mes d'octubre es lliurarà un document amb les indicacions per a la realització d'aquest treball individual, juntament amb les orientacions sobre la bibliografia complementària per la seva elaboració.

Consistirà en un assaig i suposarà el 30 % de la nota final.

Treball en grup

Correspon als blocs 2, 3 i 4 del temari.

Durant el mes d'octubre es lliurarà un document amb les indicacions per a la realització d'aquest treball en grup, juntament amb les orientacions sobre experiències complementàries per la seva elaboració.

Es tracta del disseny i presentació a classe, d'un projecte cultural i suposa el 60% de la nota final, dividit en dos percentatges del 30% corresponents a cadascun dels dos aspectes".

Tutories i participació a classe

Durant l'elaboració del treball en grup caldrà realitzar un mínim de dues tutories en grup (exposició de la temàtica i la idea inicial i defensa del projecte elaborat).

També, es considerarà positivament la participació activa i crítica a classe.

Suposa el 10% de la nota final.

Com a mecanismes de reavaluació, i davant els següents supòsits, es preveuen dues possibilitats:

- 1) No haver aprovat el treball individual: realitzar-ne un de nou, a partir de les orientacions del professor i optant a una nota màxima de 5.
- 2) No haver aprovat el treball en grup: realitzar una prova escrita en la data establerta per la Facultat.

Així doncs, només es reavaluable UN dels dos ítems principals -Treball individual o Treball en grup (Disseny)- del procés d'avaluació continuada.

El criteri per a considerar a un/a alumne/a com a **no avaluables**, és:

No haver presentat el treball individual i no haver format part de cap equip de treball per l'elaboració del treball en grup.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
TREBALL EN GRUP (disseny i tutories)	30%	40	1,6	8
TREBALL EN GRUP (preparació i defensa)	30%	10	0,4	5, 7
TREBALL INDIVIDUAL	30%	22	0,88	1, 3, 8, 9
TUTORIES I PARTICIPACIÓ CLASSE	10%	3	0,12	2

Bibliografia

AJUNTAMENT DE BARCELONA (1999). *Manual de gestió de les organitzacions no lucratives*. Barcelona: Staff Empresarial.

APPADURAI, A. (2007). *El rechazo de las minorías: ensayo sobre la geografía de la furia*. Barcelona: Tusquets.

ARIÑO, A. (2008). Estilos de aculturación y conciencia intercultural. A: García, j. i Lacomba, j. (eds.) *La inmigración en la sociedad española. Una radiografía multidisciplinar*, p. 245-266. Barcelona: Edicions Bellaterra.

ARAMENDI, J. (2004). *Organizaciones socioeducativas y competencias profesionales*. Universidad del País Vasco.

- ALBERICH, T. (1998): *Guía fácil de asociaciones. Manual de gestión para la creación, desarrollo y dinamización de entidades sin ánimo de lucro*. Madrid: Dykinson.
- BAUMAN, Z. (2005). *Vidas desperdiciadas: la modernidad y sus parias*. Barcelona: Paidós.
- BECK, U. (2007). Cómo los vecinos se convierten en judíos : la construcción política del extraño en una era de modernidad reflexiva. [en línea]. *Papers : revista de sociologia*. núm. 84. 2007. p. 47-66 .
<http://ddd.uab.cat/pub/papers/02102862n84p47.pdf>
- BENHABIB, Seyla (2006). *Las Reivindicaciones de la cultura: igualdad y diversidad en la era global*. Buenos Aires : Katz.
- BOIX, T. (1990). *Animación y gestión cultural*. València: Grup dissabte.
- CONNORS, T.D. (Ed.) (1998). *Manual de les organitzacions no lucratives* (Volum I). Barcelona: Edicions Pleniluni
- DASSETTO, F. (2004). "Más allá de lo intercultural: los retos de la co-inclusión" [en línea]. *Revista CIDOB d'afers internacionals*. núm. 66-67.p. 99-111
<http://www.cidob.org/es/content/download/3156/33090/file/dassetto_cast.pdf> [Consulta: octubre 2008]
- DELGADO, M. (2008). La identidad en acción. La cultura como factor discursivo de exclusión y de lucha [en línea]. *Eikasía: revista de filosofía*. núm. 17. p. 261-274 < <http://www.revistadefilosofia.com/17-08.pdf> >
- DiMAGGIO, P. (1987). *Managers of the Arts: Careers and Opinions of Senior Administrators of U.S. Art Museums, Symphony Orchestras, Resident Theatres, and Local Arts Agencies*. Washington: Seven Locks Press.
- DRUCKER, P. (2000). *Organitzacions sense ànim de lucre. Gestió: teoria i pràctica*. Barcelona: Edicions UOC-ECSA.
- FANTOVA, F. (2001). *La gestión de organizaciones no lucrativas*. Madrid: Editorial CCS.
- FERRANDEZ, A. (1987). "Cultura, Educación y Municipios", a Gairín, J,; Antúnez, S. y Pérez Guede, A.: Temas actuales en educación. Barcelona: PPU.
- FERRANDEZ, A. y Puente, J.M. (1990). *Materiales AFFA*. Madrid: Fondo de Promoción de Empleo.
- FRANCH, J. Y MARTINELL, A. (1986). *La animación de grupos de tiempo libre y vacaciones*. Barcelona: Laia.
- FROUFE, S. (1994). *Construir la animación sociocultural*. Salamanca: Amarú.
- GAIRÍN, Joaquín (1994). "Dinámica organizativa". En GAIRÍN, Joaquín; DARDER, Pere. (coord.): Organización y gestión de centros educativos. Barcelona: Praxis.
- IBAR, M. (1992). *Cómo organizar y gestionar una entidad de animación sociocultural*. Madrid: Narcea.
- LAAKSONEN, A. (2006). *La cultura comprometida: los derechos y deberes culturales*. *Periférica: Revista para el análisis de la cultura y el territorio*. núm. 7. 2006. p. 105- 119
- MARTINELL, A. (1999). Los agentes culturales ante los nuevos retos de la gestión cultural. *Revista Iberoamericana de Educación*. 20, 201-215.
- MARTUCCELLI, D. (2004). "Lo intercultural ante la prueba de la dinámica entre exclusión e integración social" [en línea]. *Revista CIDOB d'afers internacionals*. núm. 66-67. p. 53-68 .
http://www.cidob.org/es/content/download/3148/33066/file/martucelli_cast.pdf
- MUNILLA, G. (Coord) (2000). *Introducció a la gestió d'organitzacions culturals*. Barcelona: UOC.

NUTT, P. i BACKOFF, R.W. (1992). *Strategic management of public and third sector organizations*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

PAREKH, B. (2005). *Repensando el multiculturalismo: diversidad cultural y teoría política*. Tres Cantos: Istmo.

POSE PORTO, H. (2007). *La cultura en las ciudades*. Barcelona: Graó.

ROSELLÓ, D. (2004). *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Barcelona: Ariel.

TONO, J. (2007). *Conceptos y experiencias de la Gestión Cultural*. Secretaría General Técnica. Ministerio de Cultura.

ÚCAR, X. (1992). *El teatro en la animación sociocultural*. Madrid: Diagrama.

UNESCO (2009). *Informe Mundial de la UNESCO. Invertir en la diversidad cultural y en el diálogo intercultural*. Informe Ejecutivo, París.

UNESCO (2007). *Convención sobre la protección y la promoción de la diversidad de las expresiones culturales*. UNESCOCAT - Comisión Nacional Andorrana para la UNESCO. Barcelona: Angle Editorial.

VECIANA, J.M^a (1995). *Función directiva*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.

VERNIS, A. et al. (1997). *La gestión de las organizaciones no lucrativas. Trabajando por la mejora de las asociaciones*. Barcelona: Proa-Columna.